

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
14 Iulie, 2026

Probă scrisă
EDUCAȚIE SOCIALĂ
(GÂNDIRE CRITICĂ ȘI DREPTURILE COPILULUI, EDUCAȚIE INTERCULTURALĂ,
EDUCAȚIE PENTRU CETĂȚENIE DEMOCRATICĂ)

Varianta 2

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

I. TÉTEL **(60 punct)**

A.

Dolgozzon ki egy körülbelül három oldal terjedelmű esszét, amelyben bemutatja az *interkulturális párbeszéd szerepét a demokratikus társadalom működésében!*

Az esszé kidolgozásában kövesse az alábbi szempontokat:

1. fogalmazzon meg egy tudományos jellegű kijelentést, amely rávilágít az interkulturális párbeszéd fontosságára egy demokratikus társadalomban; **2 pont**
2. említse meg az interkulturális társadalom két sajátos elvét; **2 pont**
3. magyarázza meg a következő fogalmakat: *interkulturalitás, tolerancia, kulturális identitás*; **9 pont**
4. elemezze az interkulturális párbeszéd szerepét a diszkrimináció és az intolerancia megelőzésében; **4 pont**
5. nevezze meg két következményét az interkulturális párbeszéd hiányának egy demokratikus társadalomban; **4 pont**
6. mutassa be az interkulturális és multikulturális társadalmakat megkülönböztető egyik jellemzőt; **3 pont**
7. részletezzen három olyan demokratikus értéket, amelyek elősegítik az interkulturális párbeszédet. **9 pont**

Megjegyzés! Pontot ér a kidolgozás koherenciája (**1 pont**) és a követelményben megadott terjedelemben való illeszkedés (**1 pont**).

B. Olvassa el az alábbi szöveget:

Az igazságosság fogalma a demokratikus társadalom egyik alapvető értéke, amely szoros kapcsolatban áll az állampolgári jogok és alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásával. A jogállamban az igazságszolgáltatás hozzájárul a törvény előtti egyenlőség biztosításához és az állampolgárok állami intézményekbe vetett bizalmának megerősítéséhez. Az igazságszolgáltatás helyes működése elengedhetetlen a hátrányos helyzetben lévő személyek esetében. Ebben az összefüggésben a gyermekek jogainak védelme a bírósági eljárás során rávilágít az érintett hatóságok és intézmények felelősségére a gyermek méltóságának és legfőbb érdekének védelme terén.

- a) Határoolja körül, a fenti szövegrész alapján, az *igazságosság* fogalmát! **5 pont**
- b) Elemezze az *igazságszolgáltatás* és az *igazságosság* közötti viszonyt egy demokratikus társadalomban! **6 pont**
- c) Érveljen a gyermek legfőbb érdeke védelmének szükségességéről a bírósági eljárás során! **6 pont**
- d) Indokolja meg egy oldal terjedelemben személyes véleményét a gyermekjogok tiszteletben tartásának fontosságáról egy demokratikus társadalomban! **8 pont**

II. TÉTEL

(30 pont)

A. A TÁRSADALMI NEVELÉS, 7. osztály, Demokratikus állampolgári nevelés tantárgy tanterve többek között az alábbiakat tartalmazza:

- **Competențe specifice**
 - 1.1. Utilizarea corectă a termenilor specifici educației pentru cetățenie democratică
 - 1.2. Analizarea unor situații problematice determinate de abaterea de la valorile, principiile, practicile societății democratice
 - 1.3. Argumentarea în favoarea respectării valorilor, principiilor, normelor și practicilor specifice unei societăți democratice și statului de drept

- **Conținuturi**

Cetățenia activă. Participarea cetățenilor la luarea deciziilor publice și la controlul aplicării acestora

- Implicarea civică în contextul democrației reprezentative și al formelor de manifestare a democrației directe
- Alegerile și votul; alegerea reprezentanților; evaluarea activității reprezentanților aleși
- Societatea civilă, organizații nonguvernamentale, tipuri de inițiative cetățenești în comunitățile locale
- Rolul îndeplinit de mass-media în societate și în formarea opiniei publice

(Programa școlară de Educație Socială, OMEN 3393 / 28.02.2017)

Tervezze meg táblázatos formában, az alábbi struktúra szerint, az adott szekvenciának megfelelő tanulási egységet, összesen 4 órás időkeretre! A táblázatban egy-egy vízszintes vonallal különítse el a tanulási egységre szánt 4 órából az egyes tanórákhoz tartozó elemeket!

Tartalmak	Specifikus kompetenciák	Tanulási tevékenységek	Erőforrások	Értékelés
[részelemezze azokat a tartalmi összetevőket, melyek az egyes mozzanatok témáját képezik]	[jelölje meg a tantervben található sajátos kompetenciák sorszámát]	[az adott speciális kompetenciák kialakításához /fejlesztéséhez alkalmasak]	[nevezze meg a rendelkezésre álló időkeretet, felhasznált didaktikai eszközöket és szervezési formákat]	[sorolja fel az alkalmazott értékelési módszereket, eszközöket vagy eljárásokat]

B. Hasonlítsa össze két kiegészítő/alternatív értékelési módszert, figyelembe véve a következőket:

- nevezze meg a két kiegészítő/alternatív értékelési módszert;
- mutassa be a két kiegészítő/alternatív értékelési módszer sajátosságait;
- említse meg a két értékelési módszer közötti két hasonlóságot, illetve két különbséget;
- sorolja fel mindkét módszer két- két előnyét az értékelési folyamat keretében;
- szemléltesse, hogyan értékelhető az A. pontban szereplő szekvencia egyik sajátos kompetenciája a bemutatott kiegészítő/alternatív értékelési módszerekkel!